

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

«Danica» izhaja vsak petek na celi poli in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četrt leta 1 gl. 20 kr. V tiskarni sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za $\frac{1}{2}$ leta 1 gl. 80 kr., za $\frac{1}{4}$ leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide »Danica« dan poprej.

Tečaj Ll.

V Ljubljani, 14. oktobra 1898.

List 4l.

Kaj je z vero?

(Ant. Hribar.)

K vsemu, kar smo do zdaj o veri govorili, hočemo dodati še nekaj opazk. Pokazali smo, da je podlaga katoliške vere najgotovnejša in jedino prava pot k spoznavanju Boga in do izveličanja, in da je katoliška vera neizogibno potrebna za časni in večni blagor človeštva. Ako imamo tako trdno prepričanje o vzvišenosti sv. vere, ker je res božjega izvora, kdo bi potem ne skrbel za to, da se ta vera tudi čista in trdna ohrani? Le potem bo prišel v naša srca oni mir, ona zadovoljnost, katere svet ne more dati; ker to je mir in veselje v Bogu. Katoliška vera je tedaj ktera:

1.) Ukoreninja in goji nramnost in čednost pri ljudeh. Ona uči nas, kako in zakaj moramo krotiti v sebi meseno nagnjenje, kako se nam je zatajevati in ljubiti sv. čistost. Ta vera nas uči, da se bojmo pravičnega Boga in skrbimo za izveličanje. Od te vere se učimo ljubezni do bližnjega; ta vera nas odvrča od vsega, kar bi bilo krivično in napačno. Verna ljudstva so tudi vedno čednostno, pošteno živela. Verni možje so bili tudi vedno čednostni možje.

2.) Katoliška vera tolaži v nadlogah in ob smrtni uri. Saj nas ta vera uči, da ni ta zemlja naše domovanje in da lahko trude, težave, skrbi, trpljenje, solze itd. vse lahko porabimo za kup, s katerim si kupimo večno življenje. In če zadnja ura pride, tedaj verujemo neskončno usmiljenemu Bogu, da neče večne smrti grešnikov. Zaupamo vanj, in to nam olajšuje strah pred sodbo ter se okrepimo v nadi svoji.

3.) Katoliška vera najlepše vzdržuje družabni red. Ta vera nas uči, da je vsaka postavna oblast

od Boga in da jej mora biti vsak podložnik pokoren, kakor Bogu, zavoljo Boga. Le tam, kjer ta vera oslabi, kjer se ji omaje podlaga, le tam, kjer ta vera iz src izgine, le tam nastaja nasilje od zgoraj, punt in upornost pa od spodaj, kar nam zgodovina s preobilnimi zgledi že spričuje.

4.) Katoliška vera odpravlja suženstvo. V luči te vere so vsi ljudje bratje in sestre v Kristusu, katere je vse isti večni Oče ustvaril, kri Jezusa Kristusa odrešila, katere isti sv. Duh posvečuje, ki imajo vsi isti namen: večno izveličanje. Res, da so tudi v tej veri bogatini in siromaki, predstojniki in podložniki; ali suženstva, kakoršno je bilo pri paganih, sveta katoliška vera ne pozna.

5.) Katoliška vera goji vede in umetnije. Kjer koli je zažarela blagodejna luč sv. vere, povsodi je prenovila zemlje obličje; pustote in goščave so postale plodono polje, cvetoči vinogradi in zeleni travniki; kjer se je preje divjačina skrivala, kjer so preje prebivale divje zveri, tam so nastale lepe vasi, bela mesta in veličastni hrami božji. V vaseh in mestih so se naselili ljudje, bistrourni, podjetni in so gojili vede, umetnine, pospeševali razne obrti in kupčije k olajšanju človeškega življenja. Katoliška vera ni nasprotnica vedi in napredku, kakor jo nekateri zlobno krivijo. Katoliška vera je ustanovila prve višje šole že početkom 12. stoletja. Te šole so po svoji vedi in umetnosti postale svetovno znane. Vzvišeni izumki in izdelki človeškega uma in duha, krasni umetniški stvori so se porodili na temelju katoliške vere. Poglejmo velikanske cerkve božje v Italiji, na Francoskem, v Španiji, na Nemškem. Krasne slike, ki jih še dandanes ves

naobraženi svet občuduje, rodile so se v živem verskem prepričanju.

Da, kjer je živo versko prepričanje, tam je res pravo, srečno življenje, pravo blagostanje človeštva, prava modrost in jedino ravna pot v nebesa. (Dalje prihodnjič.)

Zgodovina Marijinega Celja.

(Spisal dr. Anton Medved.)

Marijinoceljska cerkev.

(Dalje.)

Pod podobo je oltar, po svoji dragocenosti in krasoti res dostojen in vreden tako svetega kraja. Naredili so ga iz darovanih posod, večinom srebrnih. l. 1727. V posebno njegovo lepšavo je še takrat podarila plemenita kneginja Montecuculi 26.900 goldinarjev. Prej je imel oltar še več okraskov kakor sedaj, srebra je bilo zanj porabljenega 12 stotov (centov.) Svečnike nosijo angelji, se ve, vse iz čistega srebra; daroval jih je vsled storjene obljube knez Filip Lobkovic. Obrobljen je oltar s srebrnim antipendijem, ki ga je Mariji posvetil knez Franc Adam Schwarzenberg. Pred oltarjem visi srebrna in bogato pozlačena svetilnica; na dveh verižicah drži jo orel, a svetilnica sama ima obliko osmerih src. Darovala jo je velika marijinoceljska dobrotnica, slavna cesarica Marija Terezija. Na vsakem srcu je vrezano po eno ime cesarske rodovine in pod orlom je ploščica s sledečim latinskim napisom:

„Virgini Cellensi Austriacae Domus Matri Protectrici in his cordibus corda sua d. d. d.“ (Devici celjski, avstrijske hiše Materi varuhinji posveti najponižnejše v teh srcih svoja srca).

Na evangelijski strani je vzdana bronasta plošča z daljšim napisom; zadej za njo je shranjeno blago srce pasavskega in olomuškega nadškofa, avstrijskega nadvojvoda Karola. V težki bolezni se je bil zaobljubil v Marijino Celje, kamor je prej v zdravih letih že mnogokrat romal; a smrt ga je prehitela, na smrtni postelji je toraj zaukazal v svoji oporoki, da, če sam ne bo mogel več k ljubljeni Materi na božjo pot, naj gre vsaj njegovo srce pred njen milostljivi prestol. Po tem naročilu je potem l. 1664 prinesel ljubljanski škof Josip grof Nobota srce na to mesto. V življenju je vedno bilo za Marijo, sedaj pa ima srečo, da še počiva poleg Device nebeške.

Sprednji del tako lepe kapele obdaja srebrna ograja, darilo cesarice Marije Terezije; ob njej pa so podobe svetega Benedikta in Lamberta, in zgoraj sv. Jožefa, Joahima in sv. Ane.

To je priprost popis marijinoceljske cerkve. Prelepa in krasna je res.

Je pa tudi bilo umestno in potrebno, da so prečisti devici njeni vneti častilci postavili tako vzvišeno svetišče. Globoka hvaležnost za neštetilne dobrote in odkritosrčna ljubezen do predrage rajske Matere jim je to velevala. Stari jeruzalemski tempelj bil je že olepšan z neizmernim bogastvom. „Znotraj je bilo vse iz cedrovega lesa, izrezane rožice iz kolokvint (arabski mecesen) in najsvetejše so prevlekli z zlatom in oltar s cedrovim lesom. In celo svetišče je Salamon obdal s čistim zlatom in pred Najsvetejše je pripel zlate verige... In Kerubine je naredil iz oljkega lesa in jih je prevlekel z zlatom... In tlak v svetišču je pokril z zlatom znotraj in zunaj“. Tako popisuje sveti pisatelj v kraljevih knjigah (I. 16, 14 dd.) izraelsko svetišče. Koliko dragocenostij je pač bilo v njem!

Se toraj ne spodobi, da zvesti Marijini otroci postavijo svoji nebeški kraljici hišo božjo, ki naj tekmuje z onim jeruzalemskim tempeljom. Ali ni potrebno, da so naše cerkve krasnejše, kakor je bilo svetišče stare zaveze. Tukaj prebiva pravi živi Bog, v onem je bil samo prisposobljen. In če ima kristjan namen s hišo božjo ne samo Boga temveč i mater božjo častiti, potem bi dal zadnje svoje imetje in položil zadnjo žrtev na oltar, da bi bilo to češčenje le vredno svojega veleimenitnega namena.

Od tod je toraj razlagati, zakaj so pobožni romarji v Marijinem Celju postavili v čast in slavo svoji nebeški Materi nad vse lepo in bogato cerkev, na kraju, kjer je že tako dolgo in v tako obilni meri delila čudapolne dobrote.

A niso Njej cerkve samo postavili, hodijo jo tudi obiskovat, hodijo k Mariji Celjski romat na božjo pot. Nad 700 let že prihajajo velike množice zvestih Marijinih otrok na blaženi kraj, čez hrib in dol, čez strme planine in daljne ravnine; žene jih goreča ljubezen do predrage Matere, milosti polne. Noben vihar, nobena uima, ne pekoča vročina, niti ne ledena zima, nič jih ne more zadržati od priljubljene poti.

Posebno veliko romarjev prihaja iz Češkega in Moravskega; iz Ogerskega število dandanes nekoliko pojema, mesto tega pa vidno naraščajo procesije iz Nižjeavstrijskega, pred vsem iz Dunaja, od koder prihaja sredi meseca julija že nekaj let sem nad 3000 samih gospodov iz vseh stanov odličnejših slojev. Vodi jih slavnoznani jezuit P. H. Abel, ki jih z ognjevitimi besedami vnema za čast Marijino, zraven jih pa z bistroumnostjo in duhovitostjo, ki ste le njemu lastni, navdušuje, da se zopet v družbinskem in javnem življenju porvrnejo na pot dejanjskega krščanstva.

Slovenci se že od nekdaj kaj radi zatekajo k svoji Materi v Marijino Celje. Iz spodnjega Štajarja so hodile že v 14. stoletju tje gori procesije. V nekaterih krajih so bile posebne družbe, kojih lep namen je bil: vsako leto, ali vsaj vsakih pet let romati v Marijino Celje.

Iz Slovenskega Gradca prihajala je na božjo pot posebna procesija 20. avgusta; bila je tako mnogoštevilna, da so jo v Marijinem Celju šteli vselej med „večje procesije“; vdeležilo se je nje ljudstvo iz celega Podravja, iz šaleške in gorenje savinjske doline. Iz ptujskega in ljutomerskega okraja hodijo že od nekdaj obilni romarji 12. avgusta v Marijino Celje.

Od leta 1893. do 1897. obhajali smo Lavantinci romanje v Marijino Celje posebno slovesno. 1000 do 1500 oseb se nas je iz vseh župnij lavantinske škofije vsako leto zbralo, da smo skupno romali na čudapolni Marijin kraj. Pobožnim vernikom pridružilo se je vselej 8 do 12 duhovnikov, katerim bodo romarji vedno hvaležni za požrtvovalno pomoč na dolgotrajnem in težavnem potu. Bog njim povrni obilni trud; Marija, bodi njim za to milostljiva!

V Marijinem Celju bili smo vsakokrat z vsemi svečanostmi sprejeti, kakor se le Dunajčani in Gradčani sprejemajo. Med velečastnim zvonjenjem smo imeli slovesen uhod. Ovenčane device nosile so Marijino podobo. Cela procesija pa je prepevala pod duhovnikovim vodstvom lavretanske litanije, da se je kar razlegalo po prijaznem hribčku. Slovenska dekleta so znana zaradi svojega krasnega petja, a najlepše prepevajo v Marijinem Celju, ko so zbrane v tako velikem številu. Ves trg vselej strmé poslušá slovensko pesen; vsi tujci jo občudujejo. V Marijinem Celju se je že vdomačila za nas laskava prislovica: „Najlepše Slovenci pojejo“.

Je pa res bilo nepopisno lepo, slišati Marijino čast v obliki presladke pesni. Nič ne sega tako globoko v srce in s tako gromovito silo, kakor ganljivo petje. Kdga niso pretresle one lepe besede, tolikrat ponavljane:

„Sveta Marija, sladko ime,
K tebi zdihuje naše srce,
Roža duhovna
Milosti polna,
Prosi Marija za grešnike vse.

Mogočen, neizbrisljiv spomin zapustila je ljubezniva kitica:

Marija k tebi uboge reve
Mi zapuščeni vpijemo,
Objokani otroci Eve,
V dolini solz zdihujemo!...

In ko smo stopili čez sveti prag ter prvič zazrli krasoto romarske cerkve, kako so zaihtela

srca, koliko oči se je porosilo! Kakor da bi v raj sam stopil! Marsikdo je vzkliknil s presunljivim občutkom: „Bog bodi zahvaljen, Marija bodi česčena za milost, da sem vendar prišel na ta sveti kraj; želja najsrčnejša je izpolnjena, srce se raduje. Bog bodi zahvaljen. Marija bodi česčena na vekomaj!“...

Po slovesnem uhodu bil je vselej blagoslov z Najsvetejšim.

Pozneje smo vsi slovenski duhovniki po več ur do pozne noči spovedovali; podpirali so nas z veliko marljivostjo velečastiti gospodje benediktinci, ki so slovenščine zmožni, posebno naš vrli rojak, prelubeznivi gospod dekan marijinoceljski, P. Rihard Selevšek, ki slovenske romarje sploh z očetovsko prijaznostjo in skrbjo sprejema. Kdor prvi večer spovedi ni mogel opraviti, imel je ugodno priliko, drugo jutro svojo pobožnost dovršiti. Vselej so pristopili skoraj vsi slovenski romarji h Gospodovi mizi.

Ob 9. zjutraj je bila vsakrat slovenska pridiga (po redu, kakor sledijo zadaj, oziraje se na leta razvrščene). Po pridigi pa je bila pri „oltarju milosti“ slovesna sveta maša z veliko asistenco za lavantinske romarje.

To je bil vrhunec božjega pota. Navzoči so bili vsi slovenski romarji, a tudi veliko tujcev se je vdeležilo naše službe božje, celo pridigo so zvesto poslušali. Oltar je bil vselej najsijajnejše okrašen. Brleče sveče razlivajo svojo luč po blestem oltarju, da se vse čarobno sveti in žari, kakor da bi gledal v neizmerno morje solčne luči. Angelji bleste v dražestnem svitu, kakor bi jih zrl v raju samem. Srebrne lilije odsevajo, kakor da bi jih v prozorni rosi obsipali zlati žarki pomladnega jutra. Oni dve srci (ki jih že poznamo) leskečete, kakor jasna danica na sinjem nebu, krog njih se pa zrcalijo demanti in žlahni kameni, kakor zvezdice okoli danice v neskončnem vesmiru.

To je lepo; kdo bi mogel povedati, kako lepo? Iznad oltarja pa gleda doli na svoje verne častilce Marija, Mati milosti, ista čudodelna podoba. Zdi se, da tihotno pravi Jezusu, ki ga v naročju nosi; „Glej, to so najini zemeljski otroci. Kako naju ljubijo, vneto prosijo; moj Sin, vsliši jih milostljivo!“ Kdor v takem trenutku podobo pogleda, nagne zopet glavo, in z robcem potegne prek očíj, srce pa gorkeje, močnejše bije in trepeče. Kaj čuti, ve le on sam, je neizrekljivo.

Poglej Marija nam v srce,
Kako gori, plamti za Te;
Srce je naše Tvoj oltar,
Na njem ljubezni večni dar!

O to je lepo, čudno lepo!...

Po sv. opravi si romarji ogledajo znamenitosti Marijinega Celja, posebno obiščejo vse dele velikanske cerkve. Nekateri stopijo v zvonik, drugi se nekoliko sprehajajo po okolici, grejo celo do lepega, dobre pol ure oddaljenega Orlovskega jezera. Vsi pa hočejo videti zakladnico, katere res prezreti ne smejo, kajti v njej se jim ponuja mnogo krasnih reči in čaka jih največje zanimanje.

Odhod je vsakemu popolnoma prost, vrne se v domovino, koder in kadar hoče. Razume pa se, da se pri Mariji vsi otroško poslovijo. Dekleta in možki še enkrat zapojejo. In s kakšnimi občutki? Pesni same vse povejo:

Vse prepeva, veseljuje,
Do nebes radost doni,
Moja duša le žaluje,
Srce v solzah se topi, —
Ker slovesna ura bije,
Se ločiti od Marije,
Moram vrniti se zdaj,
Zapustiti veselja kraj.
Prišel sem vesel, kot dete,
K materi na božjo pot;
Pel Mariji pesmi svete,
Ki je polna vseh dobrot;
Komaj pridem, že jemati
Moram slovo, ljuba Mati,
Križem svet od Tebe grem,
Ali še pridem sem, ne vem...

So pač žalostni vtisi, ako se otrok od Matere poslavlja. A tukaj jih sladi srčno upanje, katero vsakomur navdaja prsi, da bo ljubljene božji pot kmalu zopet storil. Vsaj

Še enkrat bi videl Marija Te rad,
V naročji pa Sina, Tvoj blaženi sad,
Skesan bi pokleknil, o Mati pred Te,
Da Jezus uteši mi grenke solze.

Da bi se le vsakomur, vsem nam slovesnim romarjem, to sladko upanje, ki je bujni cvet ljubezni do Marije, tudi resnično izpolnilo!

Ljubimo Marijo!

(Pridiga v Marijinem Celju dne 12. avgusta 1898.)

Ecce enim, ex hoc beatum me
dicent omnes generationes, quia
fecit mihi magna, qui potens est.

Glej, odslej me bodo blagrovati
vsi rodovi, ker mi je storil velike
reči On, ki je mogočen.

Luc. 1, 48 s.

Češčena kraljica, lepota nebá,
O čista devica, češčena si vsa!
Pred Tebe Marija na goro hitim,
Pri Tebi Marija jaz biti želim!

Kako srečni smo mi! Ni-li prevelika sreča, doseči vse, kar si kdo želi? Naša želja pa, vpletena v sladko pesem, katero smo ravno s tolikim navdušenjem prepevali, se nam je popolnoma

vresničila. Pred Tebe Marija na goro hitim.... Hitim?! Ne. Tukaj si že, blaženi kraj, po katerem smo hrepeneli. Naše goreče upanje, naše kopernenje, naše pričakovanje, — prav vse se je izpolnilo.

Srce raduj se! česar si želelo, sedaj uživaš. Oko, solzi se v kipečem veselje! sedaj gledaš čudapolno podobo kraljice nebes in zemlje, ki je ob enem tvoja najmilejša, najboljša mati. Otrok Marijin, rajaj! vsaj te žarno obseva zlato solnce materne ljubezni. Glej, na tebe se ozira premilo oko one pomočnice, ki te varuje in brani na tvojem zemeljskem potovanju; oko one tolažnice, ki otira grenke solze tvojega trpečega srca. Otrok Marijin, vedi, da si došel v milostipolno hišo ljubljene matere, kjer te čaka njen pozdrav, njena dobrotljivost, njeno neizmerno vsmiljenje!

Kdo se ne bi tukaj topil v svetem veselju?

„To je dan, ki nam ga je dal Gospod, veselimo in radujmo se na njem.“

Toda — naj nas ne navdaja samo vzvišena radost! V neskončnem veselju nikakor ne pozabimo nujne dolžnosti, izreči iz globočin hvaležnega srca tisočero zahvalo večnemu Bogu, ki nam je skazal milost dospeti na preslavni Marijin kraj. O Bog, „ki ljubeznivo spremljaš popotnika, da ne opešajo njegovi koraki in da nima na potu težave“, bodi odkritosrčno zahvaljen in češčen, da si blagoslovil našo pot.

Hvala, hvala tudi Tebi, naša nebeška mati, preljuba devica Marija, da si nam sprosila srečen prihod! Mnogokateri izmed nas so že zdavnaj srčno želeli, romati k Tebi, o Marija Celjska! Že od mladostnih let jih je vnmel ta namen; sedaj smo vsi srečno dospeli v Tvoje tako krasno svetišče. Hvalo in slavo Ti kličejo posebno tisti, ki so danes prvič tukaj pred Tvojim svetim prestolom.

Hvala vam, angelji varuhi, ki ste nas zvesto spremljali in varovali vsega hudega na dolgi poti!

Res, dolga in mučna je bila pot, kaj ne? Velik je bil trud, ki smo ga prestali. A česa ne premore in ne premaga vnet Marijin romar? Kaj bi mu bilo pretežko! Ljubezen do Marije premaga vse težave, osladi vsako grenkost in doseže, kar se je zdelo prej nemogoče. Nobena gora ni previsoka, nobena cesta predolga, nobena vročina prehuda, noben vihar preveč ljut in krut.

(Dalje sledi.)

O izpraševanju vesti.

(Dalje.)

Sv. Bonaventura pravi: Izpraševanje vesti je najboljšo sredstvo, da rastemo v dobrem. Kako je res potrebno, razvidimo iz tega, ker se dá pri jezuitih jedino v ta namen dvakrat na dan znamenje z zvon-

cem, zjutraj in zvečer; prav skrbno pazijo, da tega nikdo ne opusti. Sv. Ignacij je šel še dalje; on ni bil zadovoljen le, da je vsak gotovo opravil, kar jih je bilo v tovarštvu, ampak je zapovedal, naj se spovedniki prepričajo, ali tudi drugi izprašujejo svojo vest. Zato zahtevajo dobri spovedniki pred vsem, naj se spovedanci privadijo izpraševanja vesti in sicer splošnega in posebnega. Tako bodo lahko opustili slabe navade n. pr. prisegati, lagati, obrekovati in podobnega. Od o. Petra Fabra beremo, da je predpisaval onim, katere je vodil, to kot prvo vajo v pobožnosti. Kdor se je hotel iznebiti kakega greha, takemu je zapovedoval sv. Ignacij posebno spraševanje vesti. Še več. Da ne pozabi kako jutro ali večer, mu je naročil, naj si izbere človeka, kojemu zaupa; ta naj ga izpraša vselej pred jedjo in predno gre spat, si je-li izprašal vest in kako je postopal pri izpraševanju. Znano je, da je priporočal svojim tovarišem dalj časa jedino le izpraševanje vesti in prejemanje svetih zakramentov; kajti prepričan je bil, da jedino to ohrani čednost, ako se prav vrši.

Iz navedenih primerov si skušajmo pridobiti tako spoštovanje do vsakdanjega izpraševanja vesti, da bomo imeli to za najpotrebnejše in najizdatnejše sredstvo v našem napredku, in da je bomo opravljali vsak dan. Ako kateri dan to opustimo, pomislimo dobro, da smo opustili nekaj jako imenitnega. Nobeno opravilo naj nas ne odvrne od tega. Ako ne moremo o določenem času, storimo prej ko prej. Tudi bolezen, ki nas oprosti daljše molitve, ni zadosten vzrok, da je opustimo; saj ima tudi bolnik dovolj stvari, o katerih naj se izprašuje: n. pr. ali se uda v voljo božjo, ali je bil nevoljen radi zdravil itd.

Kakor že omenjeno, je izpraševanje vesti dvojno: splošno in posebno. Posebno se peča le z jedno napako, katero bi radi odpravili in se prav zato tudi imenuje posebno. Splošno obsega vse napake, katere smo čez dan storili z mislimi, besedami in dejanji; od tod ima ime: splošno. Najprvo hočemo govoriti o posebnem in nato ob kratkem o splošnem ono malo, kar treba dopolniti; kajti v mnogih točkah se splošno ujema s posebnim. Zato velja za splošno vse ono, kar bomo rekli o posebnem. O tem zadnjem izpraševanju odgovorimo na dve vprašanji: O čem naj si izprašujemo vest, in kako naj si jo izprašujemo?

Glede prvega vprašanja si zapomnimo neko pravilo, katero nam podaja sv. Ignacij in sicer: Hudobni duh dela z nami tako, kakor dober poveljnik z mestom ali trdnjavo, katero hoče z naskokom vzeti. Poveljnik si prizadeva pred vsem, da najde ono stran, kjer je zidovje najbolj slabo. Tja nastavi topove, tja mora vse moštvo, najsi je tudi življenje mnogih v veliki nevarnosti; kajti ako tu prodere je mesto njegovo. Prav tako išče hudobni duh ono stran, kjer je naša duša najslabše zavarovana, da nas tu napade in premaga. To si dobro zapomnimo, sicer se ne bomo uspešno branili. Iščimo sami z vso skrbnostjo in poiščimo najmanj zavarovano stran naše duše, kjer je najmanj utrjena s čednostjo. To je ona stran, na katero smo že po naravi najbolj nagnjeni, katero so naše strasti in slabe navade najbolj oslabile. Na to stran obračajmo vso pozornost. Svetniki in vsi učitelji duhovnega življenja nas opominjajo, da skušajmo to z vso pridnostjo izrjavati; kajti za to se najbolj mudi. To je najimenitnejše, na kar moramo paziti pri posebnem izpraševanju vesti.

Kasijan navaja za to dva vzroka. 1.) Prav je, da smo najbolj pridni in skrbni tam, kjer nam največ nevarnosti pretili in kjer smo že največkrat padli. 2.) Lahko bomo potolkli vse druge sovražnike, ako bomo zmogli najmočnejšega, ki so nam dali največ opraviti. Kajti po taki zmagi se duša ukrepi, sovražnik pa oslabi. Kasijan navaja za primer one igre, katere so igrali nekdanj v Rimu vpricho cesarja. Spustili so mnogih roparskih živali, s katerimi so se morali boriti ljudje. Kdor se hoče posebno odlikovati in napraviti veselje cesarju, zagnal se bo najprvo na najhujšo in na najbolj divjo zver. Ako je to premagal, bo lahko premagal tudi druge. Tako storimo tudi mi. Iz skušnje vemo, da ima vsak človek svojo glavno napako, ki ga vodi, vlada in zapelje. So nekatere strasti, ki jih imenujemo gospodujoče, ker gospodujejo čez nas in nas prisilijo, česar ne bi hoteli. Zato pravijo prav mnogi: Da nimam te in te napake, ne vznemirjala bi me nobena stvar. Zato se zlasti v tej točki izprašujemo pri posebnem izpraševanju vesti.

(Dalje prihodnjič.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz jugoslovanske Bosne. Zopet smo, Bogu hvala, v času sadja in družega zemeljskega ploda zrelem mesecu oktobru, kojega čas je posvečen sv. rožnemu vencu in njega najvzvišenejši kraljici blaženi Mariji devici, še na večji in posebniji način.

O, koliko dobrega sadu so donesle in še donesajo duhovne velekrasne roženvenške cvetke za duševni in telesni blagor, za časno in večno srečo, narodom človeškim v sv. rimsko katoliški cerkvi po prav opravljeni roženvenški molitvi in verno pobožnem premišljevanju sv. roženvenških skrivnostij iz trpečega in poveljčanege življenja Jezusovega in Marijinega, v tej dolini solza in potem v nebesih. In tega sadu sv. roženvenškega nam je dandanes obilno in nepopisno potreba! Ker pa društveno in združno delovanje mnogo več zamore in donesajo, kakor pa posamezno brez dobre in pravilne organizacije, istotako tudi pobožnost, molitve, premišljevanje in dobrodelno delovanje sv. rožnega venca, ako se v dobro organizovani družbi pravilno združno opravlja. In to veliko družbo ustanovila je krščansko katoliška cerkev s pripomočjo nebeške Kraljice, kristjanov Pomočnice, Marije Device, po sv. Dominiku. Zato se ta velika družba imenuje dominikanska bratovščina sv. rožnega venca.

Ako je bila in je še drugod po vesoljnem svetu, potrebna, koristna, zmagoslavna, blagoronojna, pomočij in pomiloščenja donesajoča sv. roženvenška bratovščina, koliko in kako potrebna je in bila bi ta družba pravilno in dobro organizovana v Jugoslaviji i to osobito v Bosni.

Krščansko katoliško ljudstvo v Bosni je že prej rado opravljalo Gospejno krunico—rožarij—sv. rožni venec, a večina ni znala zgodb 15 roženvenških sv. skrivnostij. Odkar je pa sv. Oče Leon XIII. uvedel po vsej sv. Cerkvi javno in združno roženvenško pobožnost v meseca oktobru, se je ljudstvo i v tej pokrajini naučilo opravljati sv. rožni venec. V novi katoliški slovanski župniji sv. Jožefa, v Prijedoru, smo letos prav na svečani način praznovali roženvenško nedeljo, ker imamo sedaj v novi cerkvi krasno

podoba blažene device Marije roženvenške kraljice nad stranskim oltarjem, koji pa še ni dogotovljen in urejen; še gole zidove smo ogrnili s tkaninami in cvetlicami ter nastavili z mnogimi lučicami.

Pred sedežem milostne kraljice sv. rožnega venca začel se je opravljati sv. rožni venec, potem se je mnogoštevilno ljudstvo vredilo v procesijo, koja se je veličastno pomikala po prostem polju od cerkve do železniške proge v okolici mesta in od tam nazaj v hišo Božjo, javno sloveč Boga in Marijo Devico z molitvijo sv. rožnega venca in petjem roženvenške pesmi. Milo se stori človeku pri srcu in solze hvaležnosti rosijo iz očíj ter je duša sv. čustev prešinjena pri taki svečanosti, v mestu in okolici, kjer je večina prebivalstva razkolniška in mohamedanska, osobito pa to, ker pred nekoliko leti tukaj rimsko katoliške občine in cerkve ni bilo, a sedaj nova še mladostna in vboga katoliška župnija tako slovesno slavi deviško mater božjo, kraljico sv. rožnega venca, njo, ki je zmagala vse krivoverce.

Procesija se je končala pred vzvišeno lepo podobo roženvenške kraljice, na to je bila svečana velika služba božja; po blagoslovu z Najsvetejšim šli so družbeniki roženvenške bratovščine z gorečimi svečami v obhodu po cerkvi do prestola kraljice sv. rožnega venca in okolo glavnega oltarja s. družine; njim pridružili so se i drugi verniki, vsi proseči visokosveto devico Marijo mogočno kraljico sv. rožnega venca za dobrotnike in dobrotnice te prepotrebne nove cerkve, v koji ima sedaj Božja in naša mati svoj milostni sedež. Prosi, pomagaj, povračuj in blagodari o Marija Devica z ženinom svojim sv. Jožefom vred, vsem živim in vmrlim, kateri so ali še bodejo darovali tej še nedovršeni in ne povse izplačani cerkvi ker brez ljubeznjive slovenske milodarne pripomoči bi se ne bila zamogla v tako prepotrebem kraju postaviti in se ne bode zamogla z vsem potrebnim napraviti, niti izplačati. Ta roženvenški mesec se bodejo še večkrat opravljale sv. maše in roženvenške molitve v svetišču sv. Jožefa pred sedežem milostne kraljice, za vse posredovalce, pripomočnike, pospeševalce, dobrotnike in dobrotnice te cerkve, roženvenškega altarja, prepotrebnih naprav v cerkvi in zvonov, za kar še mnogo manjka in brez blagodušne milodarne pomoči se nikoli napraviti in ostanek dolga na cerkvi ne bi mogel izplačati.

Velikega pomena in vpliva je pa častitljiva in lepa cerkev z vzvišenim zvonikom, s krasnimi podbami božjimi in svetnikov božjih ter družih svetih verskih predstav. Veselo in resno prešinjivo je, ako so v cerkvi pravilno lepi oltarji, bogoslužna sv. obleka, posode in orodje; slovesno opravljena služba božja, deljenje sv. zakramentov, svečano praznovanje večjih praznikov, živoverno zbrano ljudstvo z iskreno pobožnostjo; vse to neizrečeno deluje na duše in srca katoliška, pa celo tudi na drugoverce, osobito tam in tukaj, kjer katoličani bivajo med razkolniki, krivoverci in mohamedanci. In tudi vse prej omenjeno mnogo koristi in pospešuje za krščansko stvar, koja na tej zemlji ni samo duh, nego tudi stvar, meso in kost, zatoraj duhovna in telesna, vidljiva in nevidljiva; zbog tega je treba i vidljive verske bogoslužne predmete kar največ mogoče dostojne imeti; kedor pa daruje za takove cerkvene stvari, prav obilno dobrodelnega stori, osobito tam, kjer tega ni, kjer je

pomanjkanje, uboštvo, ali je treba vse na novo začeti in napraviti, kakor tukaj pri nas.

Upali smo, da bode za cesarski jubilej Franca Jožefa I. cesarja našega, pod kojega vladarstvom je bila jugoslovanska Bosna osvobodjena groznega turškega jarma, in kateri je prej in slej mnogo dobrega storil v tej pokrajini, osobito za katoliško stvar, večjih milodarov. Toda ravno letos, ko smo i v tem imenu in v to jubilejsko spominsko svrhu prosili, še posebej v krščanskih nemških časopisih avstrijskih, smo najmanje milodarov dobili. In tako nismo v stanu prepotrebne cerkve v tem jubileju dovršiti in izplačati, kajti skoro za vse se raje daruje, kakor za cerkev, mnogokrat in mnogo se daruje za veliko manj vredne stvari, zato se na tem svetu tako godi.

Za njeno Veličanstvo pokojno cesarico smo žalovali osem dnij javno. V cerkvi sv. Jožefa bila je velika služba božja za dušo rajnice.

O, da bi vladarji in vsi vladni prvaki, voditelji in zastopniki ljudstva spoznali, kedo je kriv in kje je prav za prav vzroka iskati in najti grozni anarhistični in morilni družbi? V modernih šolah, v višjih šolah, v parlamentih, po krivoverskih in brezverskih učenjakih, brezverskih knjigah, časopisih in brošurah, v gledališčih in raznovrstnih predstavah i. dr. je začetek onega in družih silnih zla; od tam se razliva, leze in dohaja i do nižjih slojev ljudstva. Vlastodržci sami si kujejo in ostrijo meče, nože in bodala, si napravljajo morilna sredstva, ker se v šolah, v družinah, državah, v ljudski družbi premalo, ali celo nič ne neguje sv. vera, nego deluje in zapoveduje se celo proti njej.

V teh stvareh nedolžna ljuba naša cesarica morala je nasilno smrt storiti. O, da bi prebodeno srce in kri avstrijske cesarice ganilo in prešinilo Avstrijo od glave do nog ter bi se povrnila k Kristusu, njegovi edinopravi cerkvi in začela se ravnati po krščansko-katoliški veri in načelih njenih.

Drugače nasprotovati anarhizmu in društvom iz katerih izvira, ne bode doneelo pravega vspeha. Zadelajo naj se izvirk i nehal bode sam po sebi anarhizem.

O kraljica sv. rožnega venca, pomagaj Avstriji, pomagaj Sloveniji, pomagaj vbogi in potrebni jugoslovanski Bosni!

Razgled po svetu.

Tirolsko. 6. oktobra je nastopil tirolski romarski vlak iz Trsta pot v sv. deželo. V šestih dneh upajo dospeti v Jafu, a vrniti se mislijo koncem oktobra. Njih. Veličanstvo naš cesar jim je naročil s posebnim telegramom, naj molijo zanj in za njegovo nesrečno soprogo. Generalni komisar za sv. deželo P. Franc Angeli je že naprej odpotoval v Palestino, da dostojno sprejme v romarskih hišah sv. mesta nenavadno številne goste.

Ogerska. Leta 1890. je bilo 10,488.750 katoličanov, a vseh prebivalcev 17,349.318. Od l. 1850 do 1890. so se pomnožili kristijani od 6,259.898 do 8,820.770, a judje od 368.252 na 725.222, tedaj skoraj za polovico. V zadnjih osmih letih so se judje narasli še v precej večjem razmerji, tako da je začela Ogerska braniti judom ustov v deželo.

Rim. Nekaj dni sem sv. Oče ne obiskujejo več vatikanskih nasadov, ker je premokro vreme.

Že kakih 12 let nabirajo tu za spominek Viktorju Emanuelu. Stroške so proračunali od začetka na 9 milijonov, a že do sedaj so izdali več ko trikrat toliko. Predno bo končano, bo treba še precej milijonov, posebno, ker se je pokazalo, da treba popraviti še to, kar so do sedaj sozidali. Ministerski predsednik se je o tem sam prepričal.

Za francoski delavski vlak se je oglasilo že 1200 udeležencev. Načelnik je Leo Harmel, ki je že naprej preskrbel vse potrebno. V četrtek, 6. t. m. so došli v Rim, v soboto jih je sv. oče sprejel v avdijenci.

V Tarentu so odkrili spomenik za papeža Leona XIII. Soha počiva na stebri, ki stoji na levovih nogah. Cel spomenik meri 4 metre. Na treh stebrovih straneh je vklesan papežev in mestni grb ter napisi, ki povedo zakaj je postavljen. Na četrti strani se bere o romarskem vlakcu, katerega so Tarenčanje napravili ob obletnici papeževe prve sv. maše. Vdeležili so se ga večinoma le delavska društva in papež so jih prav pristrčno sprejeli. Kmalu na to in prav iz tega povoda so sklenili, da „papežu delavcev“ postavijo spomenik.

Turin. Papež Leon XIII. in kralj Humbert sta razpisala, kakor znano, nagrade za italijanske umetnike. Tudi vlada je nastavila nagradi, jedno za cerkveno glasbo in jedno za stavbarstvo. Posebna sodnija določuje, kdo je vreden. Papeževe nagrade (10.000 lir) ne dabi nikdo, kar je prav malo častno za italijanske nabožne slikarje. Kraljevo nagrado, tudi 10.000 lir, so prisodili slikarju Gaidanu, za njegovo sliko, ki predstavlja misijonsko delovanje italijanskih frančiškanov. Nagrado za stavbarstvo 15000 lir je dobil mojster Malli, a za godbo pa prof. Mattioli.

Manilla (Filipini) Nad sto menihov avgustincev so dobili ustaši v roke in jako kruto z njimi ravnaajo; tri so že ubili. Ustaši so ujeli tudi jednega škofa iz reda Dominikancev in še nekaj drugih menihov.

Neapelj. 19. septembra ob 10. uri in 26 minut zgodil se je vsakoletni čudež, da postane namreč kri sv. Januvarija tekoča. Shranjeno imajo v vrčku v cerkveni zakladnici. Sedaj so jo prenesli v slovesnem sprevodu k velikemu altarcu, kjer je jela kipeti. Dve uri so dovoljevali množici, da je smela sv. ostanke poljubovati. Tako bo 8 dnij, dokler se kri zopet ne otrdi. Nato jo bodo prenesli zopet nazaj v zakladnico, od koder jo vsako leto prvo soboto meseca majnika preneso v cerkev sv. Klare, kjer v drugič postane tekoča.

Lurd. Lurško letno poročilo javlja število od zdravnikov potrjenih čudežev v 10 letih od 1889 do 1898. Ozdravljenih je bilo v teh letih: po vrsti 28, 45, 36, 48, 45, 42, 49, 64, 67, 95. Seveda je to komaj polovica vseh ozdravljenecv, kajti mnogo jih ozdravi še le doma. Četrti del izmed njih je moških.

Nemčija. Leta 1880. je bilo tu 28.300.000 protestantov in 16.200.000 katoličanov. Leta 1890 pa je bilo protestantov 31.000.000, a katoličanov 17.670.000. Število katoličanov tedaj ni raslo v istem razmerju, kakor število protestantov.

Judje, prostozidarji in nekatoličani tako zabavljajo nad ostanki svetnikov, katero mi častimo. Sami pri sebi pa ne opazijo, ali nočejo opaziti kako malikujejo malovredne ostanke takih ljudi, ki so bili vse prej, kot svetniki. Neki brivec, ki je strigel Bismarku lase, prodaja sedaj te lase kakor relikvije. Dal si je

celo pri notarju napraviti potrdilo, da so to res Bismarkovi lasje.

V Stuttgartu so napravili nemški socijalni demokratje shod. Vzrok je to, ker je izdal nemški cesar Viljem strog zakon proti anarhistom in proti socijalnim demokratom, vsled onega nečloveškega umora v Genevi. Na tem shodu se je tudi govorilo o oni socijalistični državi, o kateri vedno sanjajo socijalni demokratje, v kateri bodo vsi ljudje jednaki premoženja in imetja, oblasti in pravice. A nek demokrat je sam dejal, naj puste to sleparijo, ker je že preneumna, naj mesto tega raje bolj naglašajo bedo delavskega ljudstva. Socijalni demokratje slepe tedaj sebe in druge s tako stvarjo, ki se že njim sama prebedasta zdi.

Švica. Morilec Lucheni bo za kazen zaprt. Njegova ječa bo podzemeljska luknja, kamor ne prodere noben solnčni žarek. Vsak teden ga bodo peljali za jedno uro na dvorišče. V ječi nima niti postelje, niti mize, niti stola, tako da mora ležati čisto na goli zemlji. Bivanje v taki ječi je strašnejše kakor smrt. Nikdo ne prestopi dolgo. V Švici imajo le še jednega takega. Toda za takega grozoviteža, ki nam je umoril na tak način cesarico, je vsaka kazen prelahka. Drugi pravijo, da ta vest ni resnična, da zapro tudi morilce v svetlo celico, kjer morajo delati od jutra do večera, a ne smejo nič govoriti, razun z duhovniki ob nedeljah — Tudi anarhisti obsojajo umor naše cesarice, a to le za to, da odvale sovraštvo nekoliko od sebe.

Francija. Pred kratkim je izdala neka ubegla nuna, sestra Marija presv. Srca, knjigo: „Les religieuses enseignantes“ (nune učiteljice), ki ni zbudila pozornosti le v Franciji, ampak se bo še daleč izven mej republike rabila kot orožje proti cerkvenim napravam. Silno veselje je pri vseh nasprotnikih samostanskih šol in cerkvenih vzgajališč, a žalost in ogorčenje pri njihovih prijateljih.

Že dolgo si je prizadevala ta domišljava nuna, da ustanovi vzgledno šolo, neke vrste vseučilišče za nune iz različnih redov in svetnih deklic. Uresničiti je hotela svojo misel najprvo s pomočjo čislane lista „La Croix“, ki jo je kar na kratko odslovil, nato s pomočjo umrlega msgr. d' Hulsta, kojega je tudi nadlegovala zaman, slednjič se je obrnila do nadškofa v Aix, ki od začetka niti ni maral odgovoriti na njena pisma. V jezi spiše omenjeno knjigo, moramo priznati v prekrasnem slogu. V njej oponaša nevednost svojim sosestram in redovnim učiteljicam sploh. Pripisuje jim nezmožnost in neznanje vzgojeslovnih načel njihove šole stoje globoko pod nivô splošne olike. Umevno je, da so provzročile take besede iz takih ust, v mični obliki podane, divje veselje v sovražnem taboru.

Precej je pisal nek prostomislec tej nuni: „Sveten pisatelj bi si gotovo nikdar ne bil drznil podati tako sliko o nizkem duševnem obzorju samostanskih šol, kakor jo podaja ta, po vsem verodostojna in priporočljiva knjiga.“ Ta sodba zadošča, da slutimo vsebino sumničenja. Vendar je kazalo, da se na to dobro odgovori. To je storil nadškof iz Aix Gouthé Soulard ki je star sicer že 80 let, a je še jako odločen brambovec na Sijonu. Obdolžbe ovrže z dokazi, in pokaže pisateljčino nepoštenost. Pove, kako nadkriljujejo samostanske šole posvetna učilišča ne le po mnogoštevilnosti obiska, ampak tudi po lepih uspehih pri skušnjah, pri katerih je bil navzoč vladni nadzornik

Dokaže, da samostanske šole nikakor ne zastajajo za državnimi šolami, nasprotno priča, da imajo celo dosti več zaupanja na to, da dajo dostikrat tudi najbolj liberalni in zagrizeni cerkveni sovražniki svoje otroke samostanskim šolam v vzgojo, da se ta vzgojevališča od leta do leta množe, a državne šole se praznijo. Ako bi se knjiga razširila tudi po Avstriji, morebiti v kakem prevodu, kar je zelo verjetno, naj služijo te vrstice v opomin.

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec vinotok (oktober) 1898
(Spis potrjen in blagoslovljen od sv. Očeta.)

a) Glavni namen:

Sprava za očitno pohujšanje.

b) Posebni nameni:

14.) **Sv. Kallist.** Sveti oče. Nujne zadeve tiskovnih društev. Več izpraznjenih učiteljskih služb. Na živcih bolni.

15.) **Sv. Terezija.** Cerkev na Španskem. Karmeličanski red. Pospesevalci molitvenega apostoljstva. Velika posojila v nevarnosti.

16.) **Cerkveno posvečevanje.** Dostojno češčenje božjega prebivališča med ljudmi. Odvrnitev žalostnih oskrnitev cerkva.

17.) **Sv. Hedviga.** Veliko pomanjkanje cerkva in duhovnikov v Berlinu in Hamburgu. Krščanske vladarske hiše. Ubožne družine.

18.) **Sv. Luka.** Duh molitve. Krščanski umetniki. Neko znanstveno podjetje. Javna npravnost v nevarnosti.

19.) **Sv. Peter Alkantanski.** Milost pravega duha pokore. Razuzdani otroci. Srečna rešitev važnih vprašanj.

20.) **Sv. Janes Kant.** Življenje na dvorih velikašev. Civilni in vojaški uradniki.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Srca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Srca. sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Mohorja in Fortunata, naših angeljev varhov in vseh naših patronov Bog dobrotno odvrni od naše dežele poboje, umore in samomere, odpad in brezverstvo, prešestovanje in vse nečistosti. sovraštva, preklinjanja in vse pošastne pregrehe. — Neka oseba za zdravje.

Zahvale:

Bila sem v velikih skrbih zaradi bolne noge, katera me je od dne do dne bolj bolela, in je kazalo da bodem skoro gotovo morala zdravniško pomoč dobiti. Toda zatečem se še prej z devet-dnevnici k presvetemu Srcu Jezusovemu in presvetem Rešnjem Telesu, k Lurški materi Božji in nje prečudežni vodi, in N. lj. g. presvetelega Srca, z obljubo ako bom uslišana, se hočem v tem listu zahvaliti, kar tem potom izpolnjam. M. J.

* * *

Priporočal sem se v neki stiski posebno sv. Antonu Pad. pa tudi Materi Božji in sv. Jožefu, in sem obljubil, če bodem uslišana, da to v Danici razglasim. Po osem mesečni prošnji sem bil uslišana in sem prejel še več milosti, kakor sem jih prosil. S pristrčno zahvalo sv. Antonu Pad., Materi Božji in sv. Jožefu, zadoščajem s tem svoji obljubi. J. T.

* * *

Že več let sem bila boleha ter sem zaradi tega mnogo trpela. Sklenila sem v „Zg. D.“ se v molitev priporočiti ter uslišanje naznani. Z veseljem spolnjam svojo obljubo, in se tisočero zahvaljujem N. Lj. Gospej, sv. Jožefu in sv. Antonu.

Listek za raznoterosti.

Prošnja. Podpisani župnijski urad se kar najlepše obrača do blagih bralcev in bralk „Zgodnje Danice“

in jih prav pristrčno prosi, da bi blagovoljno pripomogli k zidanju nove farne cerkve s tem, da vzamejo in med znanci razpečajo nekaj srečk, ki so na ta namen izdane. Jedna srečka velja 50 kr. Blagohotnim kupcem srečk je namenjenih 400 dobitkov v vrednosti 10 000 kron. — Prav pristrčno prosi torej podpisani župnijski urad: usmilite se tega svetega podjetja pa naročite po pismu ali dopisnici nekaj srečk. — Župnijski urad sv. Magdalene v Mariboru.

Otrokom rožni venec v roke. Neki katehet piše: Oseba, ki živi v precej skromnih razmerah, je prišla k meni ter mi izročila 5 gld. z naročilom, da naj kupim za šolske otroke, ki hodijo radi ob delavnikih k sv. maši, rožne vence. Rekla je, da je opazila, da mnogo otrok ne jemlje sedaj v cerkev niti molitvenika niti rožnega venca, in da postanejo vsled tega pri službi božji raztreseni in se na ta ali oni način igrajo. Ako pa imajo rožni venec v roki, je dejala, imajo roke svoj posel, in na ta način ostanejo otroci bolj lahko pazljivi. — Ako so torej otroci v cerkvi prepuščeni lastni pobožnosti, ako namreč skupno ne pojejo ali glasno ne molijo, tedaj je najboljšje, da se jim da v roke rožni venec; storilo se bode na ta način veliko manj greha, otroci bodo pa postali mnogo pobožnejši.

Molimo sv. rožni venec. Nek plemenitaš je ustajal po noči, da je v svoji domači kapelici molil rožni venec pred Marijino podobo. Ko zapazi to njegova soproga, ki je bila sicer pobožna žena, je postala ljubosumna. Uprašga ga, ne ljubi li kake druge ženske. Soprog ji odgovori smejoč se: Vedi, najljubeznivšo gospo celega sveta ljubim, podaril sem ji celo svoje srce, in raji bi umrl, kakor njej odpovedal ljubezen. Ako bi jo ti poznala, bi mi gotovo svetovala, naj jo še bolj ljubim, kakor jo že. On je mislil na Marijo in bil prepričan, da je tudi ona uganila. Uprašga ga, ali zato ustaja, da obiskuje to gospo. Plemenitaš pritrdi. Ko gre neko noč zopet v kapelo, prereže si soproga vrat. Ko se plemenitaš povrne, najde posteljo premočeno — pokliče soprogo — nobenega odgovora — potrese jo — nič se ne zmeni. — Prižge luč in najde svojo soprogo mrtvo. Slutil je precej, da se je umorila iz ljubosumnosti. Vrne se nazaj v kapelo, poklekne pred podobo in moli objokanih oči: Glej, ljuba mati, kaka nadloga me je zadela. Ako me ti ne potolažiš, ne vem, do koga bi se obrnil. Pomisli, češčenje, ki sem ti je tu skazoval, je bilo povod njene ljubosumnosti, njene smrti in njenega pogubljenja. O Marija, ti moreš, ti mi bodeš pomagala; saj uslišiš vsakega, ki te kliče z zaupanjem na pomoč. — Komaj zmoli, kliče ga že dekla: Milostni gospod, idite vendar v sobo, vaša soproga vas kliče. Od samega veselja je gospod komaj verjel. Prepričaj se vendar še enkrat, odgovori dekli, me li res želi. Kmali se dekla vrne in ga prosi, naj hitro pride, ker ga milostna gospa pričakuje. Gre, odpre vrata in najde svojo soprogo živo. Ona se mu vrže jokajoč k nogam, ga prosi odpuščanja in pravi: Potvoji molitvi, dragi mož, me je rešila Mati Božja pekla. Nato se podata oba, vesolja jokajoča, v kapelico, da zahvalita Marijo. Drugi dan je poklical plemenitaš vse svoje sorodnike k obedu, pri katerem je pripovedovala gospa sama o tem čudežu. Pri vseh se je ljubezen do Marije obnovila in unela.